Kőszeg, 1905. október hó 29-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk Feigl Gyula kiadó czimére küldendők.

XXV. évfolyam. | Felelős szerkesztő: FEIGL GYULA. | 44. szám.

Memento . . . .

A jövő hét csütörtökjén, november 2-án ismét elérkezik az a nap, mely a multé. E napon az ember elmélkedik azok fölött, akik közünk voltak, de ma már nincsenek szemeink előtt.

Elmélkedhetünk a mulandóság fölött, mely eljövend reánk is.

Eljön az idő, mikor mi is csak voltunk.

Elgondolkodhatunk azon, hogy hány gyászos özvegy s hány szenvedő árva siratta itt szeretteit, mignem követte őket?

Mért sirtak hát? mért gyászoltak? — mikor ugyis ők is odajutottak!

Halottak napján a gyász ünnepel. Szomorodott szivek, sajgó fájdalom mindenfelé, — miként a temetéskor. Imádság, könyek, részvétérzés — köröskörül.

Kiért szomorkodunk? kit fájlalunk? kiért imádkozunk? ki után könyezünk? ki iránt vagyunk részvéttel?

Talán az elhunytakért szól a gyász? — Azt gondoljuk, hogy igen: — pedig nagyon tévedünk.

Hisz tudjuk, hogy a földi élet csak vándorlás, telve fájdalom és szenvedéssel. Nem sajnálhatjuk tehát azokat, akik *jobb* létre szenderültek.

A *magunk* veszteségét siratjuk, — önnönmagunk szorulunk részvétre, hogy itt hagytak bennünket a gyötrelemteljes földi létben.

A veszteség mindig azokat érte, kik itt maradtak.

Boldogok azok, kik hivő lélekkel bucsuztak el ez árnyékvilágtól.

De különben mért is világitjuk ki oly szépen a temetőt? miért koszoruzzuk meg a sirokat? — *ez* nem *gyász*, ez öröm jele.

Emlékőket ünnepeljük és csendes örömmel gondoljunk az örök világosság fényében sütkérező szeretteinkre. Ájtatos imánk azokért szálljon, akik még nem tisztultak meg bűneikről.

Kérve kérjük az Egek Urát, hogy ha reánk köszönt a „Memento", engedje meg, hogy tisztán távozzunk e földi nyomoruságból, minek közepette csak az az erős hit ment meg a kétségbeeséstől: hogy kell lenni j o b b létnek a földi élet után.

Ebben a hitben nyugodtan hallhatjuk a mementot, — mert nem vészkiáltás ez, hanem örvendetes, megnyugtató szózat. S.

Apponyi Albert gróf Kőszegen.

Laehne Hugó, a kőszegi választókerület országgyülési képviselője f. hó 22-én tartotta Kőszegen beszámolóját. Ez alkalomból Apponyi Albert gróf is leutazott Kőszegre és a választóközönséget magyar és utána németnyelven tartott beszédben tájékoztatta a politikai helyzetről. Kiséretében voltak Batthyányi József gróf, Berecz Ábel dr., Günther Antal dr., Kovács Ferencz, ifj. Madarász József, Zichy Aladár gróf és Zichy Miklós gróf országgyülési képviselők.

Kőszeg város és a vidék lakossága nagy ünnepélyességgel fogadta az illusztris vendégeket.

Reggel fél 8 órakor érkezett a vonat a kőszegi állomásra, mely a vendégeket hozta. Az állomás előtti téren a szövetkezett ellenzék vezérférfiai és a vár s képviselőtestülete fogadták az érkezőket. Az egyesült ellenzék nevében annak elnöke chernelházi Chernel István lelkes szavakban üdvözölte Apponyi Albert grófot és képviselőtársait.

Utána a polgármester a város polgársága nevében üdvözölte a vendégeket.

Apponyi Albert gróf képviselőtársai nevében is megköszönte a szives fogadtatást.

Ezután megindult a menet a városba. Hosszu kocsisor kisérte a vendégeket. Elül a polgármester és a rendőrkapitány a város fogatán — és utána az első kocsiban Apponyi Albert gróf Chernel Istvánnal, a többi kocsi ezek után sorakozott akkép, hogy minden vendég egy városi notabilitással került együvé.

A koszorukkal és zászlókkal gazdagon feldiszitett vashidon elhelyezett zene hazafias indulói között vonult a kocsik hosszu sora a városba. Az utolsó kocsi után a zenével és a kivonult tüzoltósággal együtt nagy néptömeg csatlakozott. A házak lobogódiszben usztak.

A menet a városi plebánia előtt megállt és itt a vendégek leszállva Kincs István városi plebános által reggelivel vendégeltettek meg.

Apponyi Albert gróf fél 9 órakor a benczések templomában csendes misét hallgatott, majd pedig Laehne Hugó képviselővel és kiséretével az ág. ev. templomba ment, ahol épen aznap volt az uj lelkész beiktatása.

Egész ¾ 10 óráig időztek ott s innen a plebániára visszamenvén, 10 órakor a főtérre vonultak.

Délelőtt 10 órára volt kitűzve a beszámoló és a beszédek tartása. Az e czélra berendezett főtéren állott a szónoki emelvény, nemzeti sziniű posztóval beteritve. A mögötte levő nagy templom terraszáu nagyszámu hölgyközönség foglalt helyet.

Lenn a főtéren pedig pár ezer ember szorongott és várta a beszédeket.

Elsőnek Chernel István lépett az emelvényre és megnyitván a gyülést, Laehne Hugó képviselőt fölkérte beszámolójának megtartására. A beszámoló

Tárca.

A madárvédelem történetéről, fontosságáról, s a gyakorlati madárvédelem szükségéről *)

Irta: Kukuljevic József

(Vége.)

A Magyarországon ezelőtt egynéhány évvel megvetett gyakorlati madárvédelem hamarosan tért hódított és ma az országban is mindenütt ismerik már a gyakorlati madárvédelmet.

Midőn ennek alapját nagynevü ornithologusaink Herman Ottó és Chernel István megvetették és a mesterséges fészkelő odvak alkalmazásának szükségét hirdették, ezt az életből meritett tapasztalatok révén tették.

Sokan voltak, akik követték a tanácsot, sőt akadtak egyesületek, különösen hazánk nyugoti részén Vas- és Sopronmegyében, melyek egyenesen a gyakorlati madárvédelem meghonositását és terjesztését tüzték ki czélul. Az eredmény nem maradt el, sőt igenis szépnek mondható. Ez eredmény e helyütt nem részletezhető, annyi azonban tény, hogy azokon a helyeken ahol mesterséges fészkelők alkalmaztattak, hasznos énekeseink nagyban elszaporodtak.

Wocher Lajos eszterházi főerdész a boldogasszonyi Hangaság erdőben eszlelt egy különös fészkelési esetet. Az egyik erdőőr télen egyizben a kunyhóban felejtette bólyhosbélu kesztyűjét. Egy ugyanott lakó másik őr ezt megtalálva, drótot huzott belé és hagymákat helyezett el benne, hogy azokat tavaszszal elültesse. Midőn májusban, kiment, a hagymákat a földon találta, visszarakta, de csak minden nap megint a földön találta. Ugyanakkor jött ki az az erdőőr, aki ott felejtette annak idején a kesztyűt. Megtalálva, mindjart levette a kamporól és a mint belenyult, tojásokat talált benne 9 darbot. A kesztyűt vissza akasztotta figyelni kezdett és látta, hogy abban madár költ. Chernel István később megállapitotta, hogy az ilyen különös módon költő madár nyaktekercs, Yux torquilla volt.

Más esetben azt észlelték, hogy egy fecsketészkben 4 veréb- és 5 fecskefióka volt, tehát a veréb és fecskepár közösen költött egy teszkben. Aquila X évf. 1903. p. 254.

Kőszegen, ahol a madarak az ottani egyesület révén télviz idején különös védelemben részesülnek, fészkelők pedig nagy számban függesztettek ki a város és vidék több helyén, tehát bőven nyilik alkalom a fészkelésre; sőt maga a vidék, eltekintve az alsóbb néposztály durvaságától, alkatanál fogva predestinálva van a madaraknak természetes fészkelő alkalmatosságot nyujtani: mégis ez, mindent fel nem használnak, csakhogy biztos otthont, menedéket találjanak. Én magam, ki több éven át a kőszegi állatvédő egyesület révén, ugyszólvan nap-nap után megfordultam Chernel István urnál és kertjében, mely ugyszólvan eldorádója a kőszegi madárvilágnak s el-elbeszélgettünk madárvédelemről, sokszor láttam, hogy a kertben kihelyezett spargaföldben fészkel egy-egy cinege, hol a régi várfal üregeiben, meg a kertek szegélyein. Hivatalos utazásaim közepette egyizben figyelmeztetett a hercegi erdőmester, hogy kertjében egy kut csövében, bár a kut használatban volt akkor, cinegék fészkelnek. A legutóbb időben olvastam az egyik kőszegi ujságban, hogy a város legszebb sétanyán, amerre a Gyöngyös vize is homlokvág és régi fák szegélyezik a hatalmas és szépen tekvő teret, melyen a katonai alreáliskola épült, az egyik utcai lámpatartóban — bár e hely folytonos forgalom miatt nem mondható nyugodalmasnak — madarak ütöttek teszket. Hogy milyen madár, arról a lap

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosokul mint hathatós szer: tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint lázult bronchitis, szamárhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánltatik. — Emeli az étvágyat és a testsúlyt, elrávolitja a köhögést és a köptet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszertárakban üvegenkint 4·— kor.-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alsó részén neggel legyen ellátva.
F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

Lapunk mai számához egy fél iv melléklet van csatolva.

után Zichy Aladár gróf, a néppárt elnöke mondott beszédet, majd Apponyi Albert gróf beszélt a politikai helyzetről zajos tetszésnyilvánításoktól kisérve. A beszéd után, 11 óra 30 perczkor Chernel István a megjelent vendégeknek köszönetet mondva, a gyülést bezárta.

A vendégek kocsira szállva, kihajtattak a vasutra, a város polgárságától kisérve.

Apponyi Albert gróf ismételten megköszönte a szives fogadtatást és elismeréssel nyilatkozott Kirchknopf Mihály tüzoltó-főparancsnokról a tüzoltóság kivonulása miatt, Kőszegi József rendőrkapitány előtt pedig a mintaszerü rend miatt fejezte ki elismerését.

A vendégeket sokan kisérték el Szombathelyre, ahol résztvettek a délután tartott nagy népgyülésen.

Városi ügyek.

Hirdetmény

A f. hó 16-án tartott országos vásáron egy pénztárczа találtatott 1 0 korona pénzzel. Jogos tulajdonosa átveheti a kőszegi rendőrhatóságnál.

Kőszeg, 1905. okt. 20.

Kőszegi József,
rendőrkapitány.

3071/905.

Hirdetmény.

A hevesvármegyei — egri siketnéma intézet javára könyöradományokat elfogad a polgármesteri hivatal.

Kőszeg, 1905. október hó 24-én.

Dr. Sissovics,
polgármester.

3100/1905.

Hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy a beirások az iparostanonczi-iskola téli — épitőiparosok — tanfolyamára november hó 1-én délelőtt 9—11-ig eszközöltetnek az iskola rajztermében. A beirások megtörténte után a tanitás is azonnal kezdetét veszi s a törvény értelmében már minden mulasztás büntetés alá esik.

Kőszeg, 1905 október hó 27-én.

Dr. Sissovics,
polgármester.

2953/1905.

Hirdetmény.

Körmöcbánya siketnéma intézete javára könyöradományokat elfogad a polgármesteri hivatal.

Kőszeg, 1905. október hó 12-én.

Dr. Sissovics,
polgármester.

3051/1905.

Hirdetmény

Következő fanemüek Kőszeg sz. kir. város pénztáránál az alábbi árak mellett válthatók:

1. Büdöskuti vágásból:

224 m³ bükkdorong	1905. évről	á 3 K	2 f.
1 m³ tölgydorong	„ „	á 2 „	50 „
1 rakás tölgybotfa	1904.	„ á 2 „	— „

2. Szabóhegyi vágásból:

17 m³ bükkdorong	1905 évről	á 4 K	75 f.
235 m³ tölgydorong	„ „	á 4 „	— „
37 m³ vegyes dorong	1904.	„ á 3 „	— „

Kőszeg, 1905. október hó 27-én.

Kovács Antal,
számvevő.

2937/1905.

Hirdetmény.

Közzé teszem, hogy a kaposvári siketnéma intézet javára könyöradományokat elfogad a polgármesteri hivatal.

Kőszeg, 1905. október hó 10-én.

Dr. Sissovics,
polgármester.

Hirek.

— **Athelyezés.** A 11-ik vadászzászlóalj főhadnagya báró *Busche*, f. é. november hó 1-ével a Budapesten állomásozó 24. sz. vadászzászlóaljhoz helyeztetett át.

— **Beköltözés.** *Bogyay* Kálmán nyugalmazott kir. törvényszéki biró állandó tartózkodásra városunkba költözködött.

A gymnazium 5-ik osztálya tudvalevőleg a folyó tanévben megnyilt. A város kérelmére a minisztérium, — meggyőződést szerezvén arról, hogy az 5-ik osztály a törvényes követelményeknek megfelelően szerveztetett, — ennek az osztálynak a nyilvánossági jogot megadta s erről a várost értesitette.

— **Tanári megbizás.** A vallás- és közoktatásügyi minisztérium Lauringer Ernő okleveles középiskolai tanárt a kisszebeni gymnaziummal tanári teendők ellátásával megbizta.

— **Közgyülés.** A város képviselőtestületének november havi rendes közgyülése csütörtökön, e hó 2-án délután lesz.

— **Egyesületi közgyülések.** Ma délelőtt 11 órakor két egyesület is tart közgyülést a városházán. A közgyülési teremben a tüzoltó-egyesület, a tanácsteremben pedig a szinpártoló-egyesület tartja ez évi közgyülését.

— **Felebbezések.** Több városi ügy jogerőre emelkedését akasztották meg a kisebbség által benyujtott felebbezések. Igy megfelebbeztek a várost tisztviselők fizetésrendezését jóváhagyó megyei határozatot, — a járásbirósági haszonbéri szerződés elfogadását — és a virilisták névsorának megállapitását.

— **A világitás ügye halad.** A város világitási bizottsága f. hó 26-án tartott ülésében állapitotta meg a több feltételeket, melyek alapján a város ajánlatokat kiván a tervezett villanytelep üzemének bérletére. Kimondatott, hogy csak elsőrangu czégek ajánlata fogadtatik el. Az ajánlatban foltüntetendő, hogy a 220 izzó és 8 ivlámpával tervezett közvilágitást mily átalányért szolgáltatja a bérlő? — A bérösszeg minimuma az épitési költség törlesztési hányada. A bérszerződés 10, esetleg 20 évre kötteti. A bérlet 5-ik évétől kezdve a város egy évi felmondási jogot tart fenn magának. Az ajánlatok beadásának határideje 1905. november 15. Az ajánlatban nyilatkozni kell az iránt is, hogy mily terv szerint kivánja az ajánlattevő a telep berendezését, — esetleg mellékelendők az igényelt berendezésre vonatkozó tervek.

— **Épül a körkemencze.** A katonai alreáliskola telke mögött tervezett körkemencze telepengedélyezési tárgyalása holnap lesz. A földmunkát a vállalkozó már meg is kezdette, s még november hónapban a körkemencze el is készül.

— **A rendkivüli városi közgyülés lefolyása.** Városunk képviselőtestülete e hó 24-ikén tartott rendkivüli közgyülésében mindössze két tárgygyal foglalkozott, — és a gyülésen a tanács javaslatai fogadtattak el. A világitás ügyének ugyan volt némi oppozicziója, de nem azért, mintha a világitás nem kellene, hanem csak azért, mert a körkemencze ügyben is volt ellenzék. Ily kicsinyes szempontokból fogják fel nálunk a közérdekü kérdéseket. A világitás ügyének előkészitésére hivatott bizottság javaslatára a képviselőtestület elvileg arra az álláspontra helyezkedett, hogy a villamvilágitási telepet a város költségén létesiti és az üzemet bérbe adja. A bizottság pedig megbizást nyert az ajánlati feltételek megállapitására, melyek alapján bérajánlatok követelendők be. Egyuttal e bizottságba beválasztattak Anguszt Imre, Bajcs Mihály, Freyler Lajos, Gürtl Ödön, Kincs István, Lauringer János dr., Mázy Engelbert dr., Miske Kálmán báró, Schönbauer János és Waisbecker Ede városi képviselők. A második tárgy volt az igazságügyminiszter leirata, mely szerint a város kivánságait az épitendő járásbiróság kapujára való átjárás tekintetében teljesiti, de a kincstár felmondási jogához ragaszkodik. A tanács javaslatára a város a felmondási jog elejtésére vonatkozó kivánságát fenntartotta s igy most ezen fordul meg a szerződés megkötése.

— **Tanitó-gyülés.** A kőszegi esp. ker. kath. tanitói kör őszi gyülését f. hó 26-án d. e. 10 órakor a városi kath. elemi fiu-iskolában tartotta meg. A vidéki tanitók nagy számban jelentek meg, és ez alkalommal *Kovats* János I. osztályu tanitó a növendékekkel előadást tartott, melyben az eddigi haladásukat mutatta be és elismerésben részesült a jelenlévők részéről. *Kultsár* Kálmán felolvasása is általános tetszést keltett.

— **Iskolai beirások.** Az iparos-tanonczi-iskola téli — épitő iparosok — tanfolyamába a beirásokat november hó 1-en d. e. 9—11-ig eszközlöm az iskola rajztermében. A tanitás azonnal kezdetét veszi. Fölkérem azért a t. épitőmester urakat és szülőket, hogy tanonczaik beiratását a kitüzött napon el ne mulasszák, mert törvény értelmében minden mulasztás büntetés alá esik.

Pados Gábor,
igazgató.

— **Hymen.** *Kovács* Rezső f. hó 24-én vezette oltárhoz *Steirits* József kertész leányát Annát.

— **Tolvajok garázdálkodása.** Városunkban is működnek már a szirkák. A mult héten több helyen zsákmányoltak, — sőt annyira szemtelenek voltak, hogy egy este fél 10 óra tájban egy a király-utra nyiló földszintes ház ablakán bemásztak, de munkájukban megzavartatván, elmenekültek. Szeybold Frigyes mészárosnál f. hó 24-én éjjel 10 drb hust és 5 kgr. zsirt, Török János „Fehér bárány" vendéglőjében pedig f. hó 26-án éjjel 72 kor. készpénzt, több szivart és czigarettát loptak el ismeretlen tettesek.

— **Meglőtt őr.** A lőportoronynál levő katonai őrre a mult napokban éjjel egy ismeretlen tettes rea lőtt, de a golyó szerencsére nem őt, hanem a falat találta. A nagy sötétségben az illető elszaladt anélkül, hogy kilétét megtudni lehetett volna. Másnap ismét megjelent, de ekkor az ott álló őr a levegőbe irányzott lövéssel elijesztette őtet. — Az őrszolgálat meg lett erősitve.

— **Lupás.** Mult vasárnap Östör László lukácsházi lakos, koresmárosnál, a nála megtartott táncz-mulatság alkalmával, egy ott mulatozó doroszlói vendég, Naisz Gergely a nyitott konyhából 8 korona értékü kuba szivart lopott el. A helyi kir. járásbiróságnak feljelentetett.

— **Acetylen-lámpa a kalvárián.** Egy pesti gyár már nagyban dolgozik a reflektoron és a lámpán, körülbelül 2 hét mulva fel is lesz állitva. Ismét felkéretik a közönség, hogy e czélra egynehány fillért adományozni sziveskedjék. — Adományokat elfogad: özv. Nykodem Jánosné, Schott Emilia, Wierer Karolin, Szeivert Mina és özv. Fischer Rezsőné urhölgyek, továbbá Bründl Gyula, Maitz József és Maitz Lipót urak.

— **Köszönetnyilvanitás.** A kőszegi általános takarékpénztár a kálvárian felállitandó lámpa alapja javára 5 koronát, a kőszegi takarékpénztár pedig 10 koronát volt szives adományozni, melyért e helyen köszönet mondatik.

Folytatas a mellékleten.

nem tesz említést, de legnagyobb valószinüséggel cinegék, mert télen a katonai alreáliskola parancsnoksága nagy gondot fordit a madarak rendszeres etetésére, több etető is van felállitva az intézet parkjában és télen száz számra keresik fel hasznos énekeseink e helyeket.)

Ugyancsak a közelmultban olvastam egyik német állatvédelmi lapban, hogy Moabitban, az u. n. kis állatkertben az 1870/71. évben elhunyt hősök emlékére 1870-ben felállitott siremléken, a német császári koronában egy pintyőkecsalád rakott magának fészket. — Bár nem valószinü, hogy pintyőke a jelzett madár, mert az nem üregben költő, de mindenesetre jellemző, hogy milyen mindenféle alkalmatosságot keresnek fel a madarak.

Érdekes eset többek között az is, amelyet Mihályi Caesar róm. kath. lelkész Mátraverebély Szentkut pusztáján észlelt. Nográd megye ezen vadregényes helyén a lelkészi lak előtt levő kis nyitott verandán az asztal felett egy léc volt, melyen egy fecskepár fészket kezdett rakni. Nevezett lelkész félt, hogy ez a léc részben nem birja ki a fészket, részben, hogy fészekcsinálás közben szemét fog az asztalra esni, a léc alá tehát galyakat tett, hogy ezáltal a lécen való fészekkészitést megakadályozza. De a madarak ezzel nem törődtek és szépen rakták fészküket tovább egy erősebb galyon. Midőn a fészek elkészült, abban költöttek is. Az egyik fecske ekkozben az ágon ült, a másik pedig a fészekben. Midőn a fiatalok felcserepedtek, bár a fészek bizonytalanul volt elhelyezve a galyon, azok foglalták el, mig esténként az öregek az eresz alatt üldögéltek. Őszszel ezt a fészket elhagyták és a háztulajdonos legnagyobb csodálkozására és örömére az 1899. és 1900. években uj́ra felkeresték.

Ugyancsak érdekes jelenség, amit Merény községben, Szepesmegyében észleltek. Itt egyik ház szobájában egy füsti fecskepár ütött tanyát. Közben a községben igen sok ház tüz áldozata lett. Egyszer ősz táján emlitett háztulajdonos is felépitette házát, de szobáját üvegablakok zárták el. A fecskepár következő tavaszszal visszatért és addig addig repdeste körül a szobát, mig bebocsátották és azonnal fészekrakáshoz látott.

Egy érdekes fészkelési módozatot észlelt Herman Ottó a budapesti városligeti fővárosi vendéglőben, ahol egy füsti fecskepár az egyik vendégszobában elhelyezett nagy tükör rámáján rakta fészkét; bár sokan fordultak meg a szobában, füst, lárma és csörömpölés volt a fecskepár mégis költött e különleges fészekben.

Más esetben Szegeden észlelte, hogy a Tiszán átkelő hajó kerékdobjába egy fecskepár fészket rakott. A hajó legénysége a költő párt nem zavarta, s a fecskék, bár a hajó tavaszszal járatait megkezdte, fészküket el nem hagyták, sőt a járatok közben ki-kirándultak a fészekből, onnan gyüjtöttek maguknak eleséget és fiókáikat is felnevelték.

Számos ily különleges fészkelési esetről találunk adatot, de azok felsorolása nem lehet e leirás kizárólagos tárgya.

Mindezek a felsoroltak, azt hiszem, világosan bizonyitják állitásaim igazságát és mindenkit meg fogjak győzni arról, hogy itt nem csodákról van szó, hanem arról, hogy a kultura haladásával mindinkább fogy hasznos rovarpusztitó énekeseink száma, de fogy az alkalmatosság is a fészekrakás számára.

Az emlitett esetek bizonyitják azt is, hogy a madarak, ha a szükség kényszeriti őket, letesznek a télelemről, nem zavartatják magukat semmiféle lárma által, nem hat zavarólag az emberek jelenléte; különben ezt M. Th. Liebe is kétségtelenül megállapitotta kutatásai közepette, midőn azt észlelte, hogy legtöbb madárfészket és állatot talált a vasuti töltések mellett elhuzodó erdőségekben, bokrokban és cserjékben.

Ez a tapasztalat bátoritHat fel bennünket, hogy nem lesz meddő a fáradság és áldozat, ha módot nyujtunk mesterséges fészkelők alkalmazásával a hasznos madarak elszaporodására.

Épen ezek a tapasztalatok inditották Chernel Istvánt és engem arra, hogy agyagból készült, sziklát utánzó fészkelőket is csináltattunk kisérletképen, továbbá a természetet lehetőleg megközelitő etetőkészülékeket és határozottsággal mondhatom, hogy igen beváltak. Ez természetes is, mert ha már ily különlegességektől sem riadnak vissza a madarak a létért való küzdelem közepette, ugy csak természetes, hogy még szivesebben keresik fel azokat az alkalmatosságokat, még ha azok emberi kéz által készittettek is, melyek az ő természetüknek jobban megfelelnek, az általuk rendesen készitenі szokott természetes fészkekkel ugyszólván azonosak. Ezek a kőszegi és soproni állatvédő egyesületek, valamint Kühnel Márton (Karász, u. p. Városház, Baranya m.) által forgalomba hozott fészkelők hosszas megfigyelésekből meritett tapasztalatok alapján, a természetet ugyszólván a tökéletességet megközelitő fokig készittetnek és ismételten hangsulyozhatom, hogy azok, ha a kellő utasitás és körültekintéssel megfelelő helyen alkalmaztattak, mind beváltak. A kisérlet nem von maga után nagy anyagi áldozatot. Ezek a fészkelők különösen a kőszegi egyesülettől szerezhetők be. Azok Chernel István szakavatott utasitása és személyes felügyelete alatt készültek. A Kühnel-fészkek pedig az Ornithologiai Központ utasitásai alapján készülnek. A többi emlitett helyen készültek is megfelelnek. Tegyenek kisérletet a természet kedvelői; édes öröm lesz a jutalom, mert hisz egyszersmind irgalmassági cselekedet is; aki pedig szereti a fenséges lélekemelőt, már pedig az istenalkotta természet is az, azok örömet fognak találni abban is, ha látják, hogy nemeslelkü beavatkozásuk folytán gyarapodik a légvándoraink, az énekeseknek száma, kik gazdaságunkban, kertjeinkben hasznot hajtanak és vidám énekükkel gondteljes életünket, ha csak rövid időre is, felviditják.

Különfélék.

• Anyakönyvi statisztika. A kőszegi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési- és halálozási eseteket jegyezték be:

Születés.

Okt. 22. Arthofer József és neje Tompek Mária fia József, r. kath.

Okt. 22. Wurst Ferencz és neje Wurst Josefa fia József, r. kath.

Okt. 23. Stampf János és neje Krötzl Franciska fia Kálmán, r. kath.

Okt. 24. Horváth Etelka fia Ferencz, r. kath.

Okt. 25. Gáspár Gyula és Imre Rozi leánya Erzsébet, r. kath.

Halálozás.

Okt. 22. Kriska Karolin evang. 7 hó. hökhurut.

Okt. 22. Drugovits Ferenc rkath. 67 év. Tüdőlob.

Okt. 22. Wimmer Irma rkath. 11 éves veselob.

• A kocsi eredete. A mai kor embereinek igen kényelmes dolga van. Ha sietős az utja, gummikerekü konflisba vagy fiakkerbe ül s egy kettőre célnál van. Arra azonban aligha gondol, milyen keserves dolga volt e részben elődeinknek. Amikor még általában nem volt ugyan, de tanácsosnak igérkezett végrendeletet csinálni előbb s csak azután ülni — fogatra. Egyébként a kocsizás már igen régi találmány, amint az alább kitünik, feltalálója azonban még ma is ismeretlen. A magyar történelemben olyasféle megjegyzést találunk, mintha a kocsi feltalálása Mátyás király érdeme volna. Ez azonban nem felelhet meg az igazságnak, ha figyelembe veszszük azt a mondát, a mely Erichtonióról, a negyedik athéni királyról szól. E monda szerint Erichtonió király sarkány lábakkal született s hogy ezt takargassa és maga iránt utálatot ne keltsen, kocsiszerkezetet talált fel s folyton fogaton járt Nevezett király a világ fennállása után 2500 évvel uralkodott s ha a mondának hihetünk, a kocsifeltalálásban, jóval megelőzte Mátyás királyt. Amde még Erichtonió királyt sem tarthatjuk a kocsi feltalálójának, mivel a kocsizásról már a szentirás is megemlékezik. Mózes I. könyvének 41-ik fejezetében van megirva, hogy „József Fáraó kocsiján utazott.“ A 19., 20., 27. és 74-ik fejezet pedig megemlékezik arról, hogy József, öt meglátógató atyja elébe kocsit küldött. Kocsi tehát a bibliai korszakban volt, de hogy ki volt a feltalálója, arra nézve a szentirás sem nyujt semmiféle támpontot.

— Isten áldása Lukács Vilmos bankházán. Rövid időn belül ezen népszerü és általánosan ismert bankháznál nyerték majdnem az összes nagy főnyereményeket; a 400000 koronás első főnyereményt, a 200000 koronás második főnyereményt és az utóbbi sorsjáték alkalmával is ezen bankház volt ama kellemes helyzetben, hogy nagyobbrészt régi vevőinek szerezhetett főnyereményekkel meglepetést. Az ugynevezett Lukács-féle szerencseszámok dus választékban találhatók a bankház most megjelent szerencsenaptárában, mely kívánatra bárkinek portómentesen és dijtalanul megküldetik. A naptárban levő számokat — ugy mint a mult sorsjáték alkalmával — most is árvaleány választotta és ennek eredménye reméihetőleg most is oly fényes lesz, mint eddig volt. Felesleges levelezés és postaköltség megtakaritása céljából ajánlatos a közkedveltségnek örvendő Lukács-féle szerencsesorsjegyeket a helybeli Pollák Sándor czégnél beszerezni, mely a fenti bankháznak helyben és a környéken kizárólagos elárusitója.

• A csizmátlan tudós. A fehér holló mellé amelyeket mint kiváló ritkaságokat emleget a példabeszéd, egész bátran oda lehetne állitani a — vagyonos tudóst. A tudósok mai nap is rendszerint szegények s hogy régente is igy volt, arról fényes bizonyitékot szolgáltat Adamson Mihálynak, az 1700-as évek hirneves botanikusának esete Adamson minden keresetét buvárkodó tanulmanyaira szentelte s éveket töltött Senegállban és rendkivül értekes adatokkal gazdagitotta a növénytant Csakhamar a legelső tudósok közé emelkedett s a parisi „Nemzeti intézet“ sietett öt tagjául megválasztani, amiról értesitvén öt egyuttal a legközelebbi ülésre meghivta. Adamson azonban — mint egy régi magyar irás mondja, — „oly szomoru környülállások közzé volt helyeztetve, hogy a meghivásra azt kénteleníttetett felelni: nem jelenhet meg, mivel tsizmája nintsen.“

— Eltünt kereskedő Egy törekvő fiatal kereskedőt üldözött a balsors. Kitartó szorgalma daczára, egy szép napon be kellett zárnia üzletét és e fölötti elkeseredésében egyszerre eltünt. Kétségbeesett anyja hiába mozditott meg minden követ, hogy hollétét kikutassa, de ez nem sikerült. Már elveszettnek tartotta egyetlen fiat és támogatóját, midón röviddel ezelőtt fiától Amerikából levelet kapott. Szegény elhagyott özvegy anyjának nagy volt az öröme, midön ujból láthatta gyermeke kezeirását, de még jobban örült a levél tartalmának. A fia azt irja, hogy Amerikában telepedett le, üzlete virágzik és rövid idő alatt európai összes hitelezőit is kielégitette. Ezen szerencsés fordulatnak egyszerü a magyarázata. Török A. és Társa bankházában Budapesten, Teréz-körut 46. szám alatt nagy nyereményhez jutott és ezen pénzzel nevét, becsületét és életkedvét is visszaszerezte.

• Gyümölcs eltetele. Nem elég, ha jó fajokat rakunk el, ha az egyes darabokat óvatosan szedjük le a fáról, ha időközben válogatjuk a gyümölcsöt. Szükséges a gyümölcsöt néhány hetig izzadni hagyni. Ezért igen fontos dolog az almának és körtének a leszüretelés után történő hosszas kiszellőztetése s csak azután szabad azt téli helyére beraktároznunk és pedig, ha külön gyümölcskamránk erre a czélra nincs, akkor egyéb száraz de mindenesetre szellőztethető kamrát rendezünk be e czélra, körül lapolczokkal, amelyekre vagy száraz mohat vagy fürészport teritünk ki s arra rakjuk a gyümölcsöt, amely közül ugy előbb a kiszellőztetés alkalmaval, mint később a rothadtat szorgalmasan ki kell válogatnunk. A telelő kamra legyen fagymentes, de nem meleg s mielőtt a gyümölcsöt bele raknók, füstöljük ki kénnel, amely eljárást télen át is, de mérséklettel, ismételjük néha s ne mulasszuk el ezenfelül száraz idővel a szellőztetést.

• Százegy lövés eredete. Sokaknak üthet szeget a fejökbe, hogy különféle ünnepélyes alkalmakkor miért szokás az ágyuból épen százegy üdvlövést tenni, miért nem inkább kerekszám százat. E százegy lövés eredete a következő: Mikor Miksa császár egyszer egyik háborujából diadalmasan tért vissza Németországba, a városok, melyen keresztül vonult, nagy diadallal fogadták. Augsburg városa a többi között elhatározta, száz ágyulövést dörditeni el a császár tiszteletére. A konstábler ki e célra kirendeltetett, sorba sütögette az ágyukat, de valahogy eltévesztette a számitást, ugy, hogy az utolsó lövésnél nem tudta, kilencvenkilencedik lövés-e az még avagy már századik? Utoljára aztán azt gondolta, hogy a császár tiszteletére nézve megfelelőbb ha inkább több lövést tesz egygyel, mint kevesebbet. Ez pedig már csakugyan a százegyedik lövés volt. Augsburgból a császár Nürnbergbe ment. Itt szintén száz lövéssel akarták öt üdvözölni, de mikor meghallották, hogy Augsburg százegyet lőtt, Nürnberg sem akart becsület dolgában Augsburg mögött maradni s szintén százegy lövést tett. Innen származott aztán a jelenleg szokásban levő százegy lövés.

— Egy munkás-család szerencséje. Régi igazság, hogy ahol legnagyobb a szükség, legközelebb a segitség Különös hálával emlegeti ezt az igazmondást az a szerény munkás család, mely a szerencsés sors jóvoltából a fenyegető szükségben tisztességes vagyonhoz jutott. A szorgalmas, derék családtő onhibáján kivül munkáját, kenyérkeresetét vesztve, hiába kopogtatott uj munka, uj foglalkozás után, mindenütt zárt ajtókra talált a munka hiján. A szerény otthonba már-már a fenyegető nyomor költözött, midőn a szerencse egy sugára ismét boldogságot varázsolt a kétségbeesett családi körbe. A derék munkás ugyanis a jobb napokban megtakaritott fillérekből osztálysorsjegyet vásárolt és ujjongó örömmé változott kétségbeesése, midőn a napokban a Gaedicke A. budapesti bankház, melynél a szerencsés sorsjegyet vásárolta, arról értesitette, hogy a 60,000 koronás főnyereményt nyerte meg. A Gaedicke bankház, melynek a szerencse állandó kisérője, nyolcz nyolczadban adta el a sorsjegyet és a munkás családon kivül még számos szerény sorsu kis embernek teremtett jólétet

• A nyul alvása. A nyulról eddig azt tudtuk, hogy nyitott szemmel alszik, evvel szemben Schaff éppen az ellenkezőt állitja, mondván, hogy több esetben volt alkalma a nyulakat — alvó állapotban — meleg nyári napokon a déli órákban eme tény konstatálása céljából csendesen belopni, s mindannyiszor — kivált az idősebbeket — csukott szempillákkal találta. Abból mondja tovább Schaff, hogy a nyul a vadászt gyakran, egész közel magához bevárja, talán annyira, hogy az ember szemeit is jól vizsgálhatja, mikor is azokat nyitva látjuk, még nem lehet s nem is szabad arra következtetni, mintha a nyul csakugyan nyitott szemmel aludna s pislogóhártyát ne volnának; de miben is lelné magyarázatát ez az állatvilágban páratlan eset, midőn lépten-nyomon a legkülönbözőbb óvintézkedéseit csodálhatjuk a természetnek, melyekkel maga őrködik az állatok élete és nemesebb szervei fölött?

— Cimbalom ujdonság. A cimbalmozók kézikönyve. Mint minden crimbalmozónak nélkülözhetlen tankönyve. Ára 1·60 korona A mü az általánosan szükségelt czimbalom kezelése, jókarban tartása, hurozat ismertetésén kivül a zeneelméleti részben valóságos „Lexikont“ képez, miután az előfordulható összes zenei jelek ismertetését magában foglalja. Ugyszintén a zenészeti müszótár az összes előfordulható müszavakat tartalmazza. A könyv sikerült összeállitásáért elismerés illeti meg szerkesztőjét Erdélyi Dezsőt, ismert nevü zeneirót. Az összeg előleges beküldése után bérmentve küldi meg Szegő Jenő zeneműkiadó hivatala, Budapest, IV., Eskü-ut 5. (Klotild-palota).

A sors csapásai.

REGÉNY.

— Az Érdekes Könyvtárból. —

Irta: *Hugh Conway.* (11)

(Folytatás.)

Grant fagyos arczczal közeledett felém. Kisértetiesen sápadt volt. Szemöldökét összevonta s nagy fölindulás látszott egész lényén.

— Grant ur, — kiáltottam rá, hova tette ön a feleségemet?

— Mit sem tudok önnek válaszolni.

Vérem tort ereimben s ha egy asztal nem választ el tőle, megfojtom Grantot.

— Nyomorult, hitvány ember, áruló! — kiáltottam föl kétségbe esve; — én kényszeriteni fogom önt a felvilágositásra!

— Fenyegetésével nem ijeszt meg. Csak annyit mondhatok önnek, hogy Lorainné asszony csak a saját akaratának engedelmeskedik.

— Itt van? — szóljon!

— Szabadságban áll önnek keresni öt, a pincétől a padlásig s ekkép a féltékeny férj szerepét játszani el. Esküszöm önnek, hogy nálam nincs!

Bármily különösnek lássék is, én hittem szavainak, noha meg voltam arról győződve, hogy valamely pokoli ravaszsággal ő rabolta el nőmet.

Borzasztó gyanu villant át a lelkemen: talán megölte öt ez az ember, vagy elzárta valahova? Talán epedve vár rám Violet, hogy öt kiszabaditsam?

Grant oly érzéketlenül állt ott, mint egy szobor.

— Nyomorult, szóljon, hol van Violet? — orditottam metsző hangon.

— Szerencsétlen ember, távozzék!

— Nem távozom! Követni fogom önt mindenütt mint az árnyéka.

E pillanatban Grant csöngetett s parancsolta az inasnak, hogy nyissa ki az ajtót.

Grant közeledett felém; én habozás nélkül fölemeltem a kezemet, hogy arculüssem; de ő kikerülte az ütést s derékon ragadott.

Sohasem kellemes egy versenytársnak elönyeit bármi tekintetben is tapasztalni. Ellenfelem, ki csak nem fejjel volt nagyobb mint én, tökéletesen uralkodott a helyzet fölött.

Ha valaki valaha azt mondta volna nekem, hogy engem mint a tollat emel föl a földről, megbotránkoztam volna ezen állitása fölött. És ez a csoda mégis megtörtént. Grant Eustache fölkapott és kitett az ajtón. Haragom határtalan volt, kivált mikor az ablakon megvetőleg dobta ki utánam a kalapomat.

Több órán át járkáltam föl s alá a lakása előtt.

Ő pedig időnkint föl fölemelte az ablak redőnyét, hogy láthassa, vajjon ott vagyok-e még?

Föltettem magamban, hogy még ha a rendőrök figyelmét magamra vonom is, nem távozom addig, mig Grant házulról el nem megy. Tehát ott maradtam, megfigyelő helyet választva magamnak, szemügyre véve mindenkit, aki a házból kilépett.

Este hét órakor elhatároztam, hogy egy vendéglőben szállást veszek ki, melynek ablakából szemmel lehetett tartani Grantnak a lakását. Sietve kikerestem a Directory-ban egy hires detektivnek a cimét s irtam neki, küldjön hozzám azonnal egy ügyes rendőrkémet. Kilenc órakor aztán megérkezett az én emberem. Utasitásokat adtam neki, kérve, hogy táviratilag tudósitson majd engem Grant Eustache hovautazása felől. Aztán visszatértem abba a vendéglőbe, a hol Violettel megszálltam

Másnap reggel még mindig hirt remélve feleségemről, Rossiter kisasszonyhoz siettem, ki hirtelen rosszul lett s két hires orvos tanácskozott a baja felül. De Violetről senki nem tudott nekem hirt adni.

Három órakor Folkstoneből a következő tartalmu táviratot kaptam: „Idáig kisértem öt s itt egy fátyolozott hölgygyel hajóra szállt. A nő nagyon bágyadtnak látszott; ujján pompás gyürü csillogott. Sajnos nem követhettem őket, mert nem volt utasitásom arra nézve, hogy az angol földet elhagyjam.“

Minden reményemet örökre elszállni véltem! Violet és Grant együtt szöktek meg! Dühömben ajkamat vérig harapdáltam. Rendkivül boszantott a rendőrkém ostobasága is. Boldogtalan sorsomban azonban egyáltalában nem tudtam megnyugodni. Rögtön kérdezősködtem a hajók indulása felől, hogy ha lehet, a szökevényeket utolérjem.

Mennyi változásnak van alávetve az ember elhatározása! Egyszerre lemondtam tervemről, azt gondolva magamban, hogy várni fogok s akkor csapok le ellenfelemre, mikor boldogsága tetőfokát érte. Hallgatásom és tétlenségem a legalkalmasabb mód lesz czélom elérésére. A bosszuvágytól lelkesülve, fogadást tettem, hogy Grant előbb-utóbb az én kezem által fog meghalni.

IV.

A titok felfedezése.

A következő két év emléke oly kinos rám nézve, hogy szeretném azt lelkemből örökre tova üzni. Noha eltökéltem magamban, hogy az igazat mindvégig elbeszélem, apró, jelentéktelen részekre nem terjeszkedem ki. Teljességgel nem akarom hibáimat szépitgetni s azt sem állitom, hogy helyzetemben a fiatal emberek legnagyobb része nem lett volna oly acélozott szivü, mint én; de azt merem hinni, hogy kevesen voltak még oly erős kisérteseknek s annyi kinos gyötrelemnek kitéve. Megboszulni magamat feleségem elrablóján s feledni azt, aki engem megcsalt: jövőre ez lett tetteimnek a rugója. Meg voltam győződve arról, hogy soha léhább, könyelmübb teremtést nem láttam az asszonyok közt mint Violetet.

Hütlenségére gondolva, pillanatra megzavarodott az eszem; de óvakodtam panaszkodásokkal magamat a világ előtt nevetségessé tenni. Nyugalmamat a kegyetlen asszony feledése által igyekeztem megszerezni. Napközben kárhoztattam Violetet, de éjjel felőle álmodtam. Kedvesnek, ártatlannak, tiszta jelleműnek láttam öt, mint házasságunk napján; szeme igézett, termete bájolt, hangja üde és dallamos volt. És én élveztem mindezt zavaros álmaimban: de föléöredésemkor a valóság kétszerte kinosabban hatott rám! Hogy gyötrelmeimnek véget vessek, elhatároztam, hogy mindenféle szórakozás által tompitom el fájdalmaimat. Nemsokára a bohókás fiatal emberek seregében én voltam a legbohókásabb, legkönyelmübb, legkorhelyebb.

Meses összegeket nyertem és veszitettem a kártyán, a nélkül, hogy magamat tönkre tettem volna, mert végre is szerencsém közmondásos lett. Sátáni mosoly lebegett ajkamon, mikor hallottam a hátam mögött: „Ön mily boldog ez a Lorain Gyula!“

Miután körülbelül félévig éltem igy, bekövetkezett a visszahatás.

Csakhamar csupán unalmat és csömört éreztem az erőltetett szórakozások után; megborzadtam bajtársaim kicsapongásaitól. Lehangoltan, eltásulva költöztem a herstali apátságba vissza s eltökéltem magamat, hogy mint boldogult fogadott apám, kerülni fogom az emberek társaságát.

Hogy miért nem siettem versenytársam üldözésére? Egyszerüen azért, mert a szökevények nyomtalanul el-

ünték. Rossiter kisasszony pár nappal a Violet eltűnése után meghalt.

Meglátogattam a boldogult bátyját, ki azonban kitérő, homályos feleleteket adott a kérdezősködésemre. Monk jegyző pedig, Violettel szemben, szintén vonakodott felvilágositással szolgálni. De én, ki a végzetben annyira biztam, reméltem, hogy a véletlenség előbb-utóbb nyomára vezet Graut Eustachenak. Egy megrozgött eszme gyötört folyvást: a bosszuállás!

Tavasz, nyár, ősz semmiféle változást nem idéztek elő életem egyhanguságában; jártam Londonban, Párisban, hogy ott szórakozzam és feledjek; de mikor Somersetshirebe visszatértem, még inkább lehangoltnak éreztem magamat, mint azelőtt. Ebben az időben szántam rá a fejemet, hogy fogadott-atyám régi iratai közt kutassak, melyek azonban semmiféle engem illető felvilágositást nem adtak, kivéve azt, mely a kopár sziklán való születésem történetére vonatkozott. Ambár multamra ujabb világot nem vetett Lorain eme feljegyzése, gondosan elzártam azt, nehogy valaki megtudja, hogy Lorain ur nem volt atyám.

Violet hűtlensége nem tudott engem kigyógyitani iránta való végzetszerű szerelmemből. Szerettem őt s noha vétkesnek tartottam, elég lett volna látnom, hogy kitárjam karjaimat és keblemhez szoritsam. Szokott lelki állapotomban el lehet képzelni, mily fölindulást okozott egy levél, melyet egy nap irásztalomon pillantottam meg.

Violet kézirására ismertem.

Hévvel szoritottam ajkamhoz a papirt, melyen csak ezek a szavak álltak: „Ha ön mindent tudna, akkor megbocsátana nekem."

Ha ön mindent tudna! Irgalmas ég! Ugyan mit kellene még megtudnom? Nem tudtam-e azt, hogy egy szép fiatal emberrel, kit szenvedélyesen szeretett, megszökött?

Ami pedig a megbocsátást illeti, én nemcsak megbocsátottam a hűtlennek, hanem még arról is meg voltam győződve, hogy Grant erőszakkal vitte őt magával; hogy ő szerencsétlen s engem ugy vár, mint megszabaditóját. Még mindig hinni akartam, hogy méltó szerelmemre.

(Folytatás következik.)

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:

Hoff János-féle

Kandol-Kakao

a legcsekélyebb zsirtartalmu, azért igen könnyen emeszthető, soha sem okoz székrekedést, mindazáltal ritka finom ize mellett kiválóan olcsó.

Valódi csakis Hoff János névvel és az orosslán-védjegyvel.

Csomagok á ½ kgr. 90 fillér
» » ¼ » 50 »

Mindenütt kapható.

✝

Köszönet-nyilvánitás.

Mindazoknak, kik istenben boldogult, felejthetetlen emlékü, forrón szeretett férjem, atyánk,

Höffer Jósef

halála alkalmával bármi uton részvétük kifejezésével a vigasztaláshoz hozzájárultak, továbbá mindazok, kik koszorut ajándékozni szivesek voltak, fogadják e helyen is igaz köszönetünket.

Kőszeg, 1905. évi október hó 27-én.

A gyaszoló család.

Nyilvános köszönet.

Alulirott van szerencsém az üzlettől való visszavonulásom alkalmával valamennyi igen tisztelt vevőimnek irántam tanusitott bizalmukért és becses pártfogásukért leghálásabb köszönetemet nyilvánitani, egyszersmint kérve, hogy becses jóakaratukat ezentul fiamra is átruházni szivesked jenek.

Kőszeg, 1905. október 27-én.

Teljes tisztelettel

Karner Mátyás.

Vasuti menetrend.

Állomások.	II. III. osztl. kocsikkal			
Közeuropai idő.	reggel	d. e.	d. u.	d. u.
Kőszeg ind.	5^{10}	7^{30}	11^{60}	5^{40}
Lukácsháza (m. h.)	5^{21}	8^{04}	11^{51}	5^{54}
Német-Gencs (m. h.)	5^{32}	8^{20}	12^{10}	6^{10}
Szombathely érk.	5^{54}	8^{35}	12^{25}	6^{25}
Szombathely ind.	6^{45}	10^{40}	3^{15}	7^{30}
Német-Gencs (m. h.)	7^{01}	10^{56}	8^{31}	7^{48}
Lukácsháza (m. h.)	7^{18}	11^{13}	3^{48}	8^{12}
Kőszeg érk.	7^{31}	11^{26}	4^{01}	8^{25}

Este 6 és reggel 8 óra közötti időben a percek alá vannak huzva.

Nyilt-tér.)

VITA ✱ VITA

Hazai termék!

VITA

Legtisztább természetes
NATRIUMFORRÁS
Számos orvosi szakvélemény alapján kitűnő gyógyhatású köszvény, húgysavas lerakódások, gyomor- és bélbetegségeknél.
Különlegesség gyomorégés ellen.

Kapható minden gyógyszertárban és ásványviz-kereskedésben

Raktár:
Jánosa Gyulánál Kőszegen
valamint minden e szakba eső üzletben.

VITA ✱ VITA

Valódi **müncheni sör** (Spatenbräu) kis és nagy (eredeti) üvegekben. Egyedüli raktára Kőszeg és környékének Waisbecker Ede utóda **Schaar Józsefnél** Kőszegen.

Arnheim S. J.
cs. és kir. udvari szállitó

pénzszekrény- és tressorgyár

Budapest, Gyár: V. Arboc-u. 3. (Váci-ut mentén)
Mintaraktár: V. Erzsébet-tér 17. sz.

Tüz, betörés és thermitbiztos pénzszekrények, páncélszekrények, páncélszobák. Tüzmentes könyv- és okmányszekrények Safe Depositek.

Kiadó lakás.

Az **Árpádtér 183. sz.** házában az emeleten egy butorozott utczai szoba esetleg istállóval és kocsiszinnel azonnal kiadó.

Bővebbet ugyanott.

Tüzelő-fa

I ső osztályu bükkfa hasáb erdei öl szerint rakva mindenkor kapható házhoz szállitva.

1 öl = 4 méter kor. 30.—

Nagyobb vételnél olcsóbb ár.

Jánosa Gyula
füszerkereskedőnél Kőszegen.

Üzletmegnyitás.

Alulirott tisztelettel értesitem Kőszeg város és vidéke n. é. közönségét, hogy **Kőszegen**, anyám házában, **Gyöngyös-utcza 345.** szám alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

órás-üzletet

nyitottam.

E szakmában való több évi tapasztalatom azon kellemes helyzetbe juttat, hogy a n. é. rendelő-közönség b. igényeit minden e szakba vágó czikkek elkészitésénél ugy ár mint kiszolgálás tekintetében a legpontosabban kielégiteni képes vagyok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok

Teljes tisztelettel

Zerthofer Vilmos,
órás.

Legjobb minőségü

természetes fehér és vörös bort

(szegzárdi és somlói ó bor, balatonfüredi, örsi, kőszegi), továbbá **kőszegi udvari sört** palaczkokban árusit **Maitz József**, belváros 59. (Türk-féle ház).

Szőlővessző!

A világhirü „**DELAWARE**" adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!

A szőlészet kincse.

A phyloxerának ellent áll!!

Leirását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok

mérsékelt áron kaphatók.

Nagymennyiségü sima és gyökeres Delaware szőlővessző-eladás. — Cim:

Szigyártó és Takáts
szőlőtelep-tulajdonosok.
Központi iroda: **Felső-Segesd**
Telep: **Alsó-Segesd**
(Somogy m.)

GYÓGY-COGNAC
KIZÁRÓLAG
BORBÓL-PÁROLT
ÁLLANDÓ VEGYI ELLENŐRZÉS ALATT
CAMIS & STOCK-PÁROLÓ-TELEPE
TRIEST - BARCOLA

½ palack K 2·60. 1/1 palack K 5·—.

Törlesztéses pénzkölcsön!

3½, 4 és 4½%-os alapon.

Aki birtokára, vagy házára **törlesztéses készpénzkölcsönt** felvenni, vagy már meglevő drága kamatu tartozását olcsó kamatura á változtatni óhajtja, forduljon egész bizalommal a „Jelzálogkölcsön és személyhitelforgalmi intézet" irodájához, Kőszegen (Palis-utcza 126. sz. a.) A kiszközlendő kölcsönök után fizetendő **tőketörlesztés és kamattal** együtt félévenként minden 1000 korona után:

63 évi időtartamra	20 kor. — fill.	25 évi időtartamra	35 kor. 90 fill.
50 „ „	23 „ 50 „	20 „ „	39 „ 50 „
40 „ „	27 „ 50 „	15 „ „	47 „ 50 „
30 „ „	32 „ 30 „	10 „ „	63 „ 70 „

A kölcsönök lebonyolitásához szükséges: A kataszteri birtokiv és hiteles telekkönyvi kivonat. Megjegyeztetik, hogy **adós tartozását bármikor visszafizetheti,** ellenben a kölcsönt nyujtó **intézet nem mondhat fel** — a kötelezettségeit pontosan teljesitő adósnak.

Egyes kölcsönök nem záloglevelekben, hanem **készpénzben fizettetnek ki.**

Kölcsön iránti megkeresések beküldendők:

„Jelzálogkölcsön és személyhitelforgalmi intézet"
Blassay Béla kőszegi egyedülvalóan irodájához **Kőszeg, Palis-utcza 126.**

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel a tiszta és ment káros alkatrészből.
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Ausigban bárkinek, a ki bebizonyitja, hogy szappana a Schicht névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

„SCHICHT"-SZAPPAN!

(„Szarvas" vagy „kulcs"-szappant)

Megtakarit pénzt, időt és fáradságot. A ruhát kiméli és megóvja.

Mindennemű ruha és mosási módszer részére a legjobb és legolcsobb.

Hófehér ruhát ád. A szineket emeli fénylővé és világossá teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht" névvel és a „szarvas" vagy a „kulcs" védjegygyel legyen ellátva.

A legnagyobb eredményt

a m. kir. szab. osztálysorsjátékon eddig az egész országban ismert és népszerű Lukács Vilmos bankház (Budapest, V., Fürdő-utcza 10. sz.) vevői érték el. Ezen jelszó:

„Isten áldása Lukács Vilmos bankházán"

nyeremények hosszu sora által, melyeket ezen bankház vevőinek, titoktartás mellett már kifizetett, a legfényesebb módon megerősitést nyert.

Ezen bankház által eladott sorsjegyekre a következő nyeremények estek:

Sorsjegy-szám	korona	Sorsjegy-szám	korona
46965	400.000	45544	200.000
106858	200.000	60772	100.000
48303	80.000	2617	70.000
49559	60.000	60639	50.000
9899	30.000	45827	30.000
37115	25.000	88874	20.000
72895	20.000	29961	15.000
80034	15.000	107947	10.000
11311	10.000	65070	10.000
2695	10.000	27315	10.000
49581	10.000	67137	10.000
80045	10.000	81620	10.000

és ezeken kivül még óriási mennyiségű 5000 koronás, 2000 koronás stb. nyeremény, sok millió korona összértékben.

Nyujtsunk tehát kezet a szerencsének és vásároljunk osztálysorsjegyet ott, hol Fortuna istenasszony adományait oly tartósan és bőkezűen osztogatja — Lukács Vilmos bankházában, melynek sorsjegyei helyben,

kizárólag az alanti czégnél kaphatók.

Az I. osztályu eredeti sorsjegyek árai:	1/8	1/4	1/2	1/1
	1.50	3.—	6.—	12.— kor.

Az első osztály huzása **1905. november 23. és 24-én.**

Sorsjegyek kaphatók:

Pollák Sándor

füszerkereskedésében Köszegen.

Pártoljuk a hazai ipart!

Saját gyártmányu

kőszegi őszi és téli posztók

bámulatos olcsón.

Kőszeg város és vidéke n. é. közönségének bő alkalma nyilik, hogy őszi és téli posztoszükséglet az általánosan ismert czégnél

Gábriel József

Kőszeg (Sziget)

Alapittatott 1834

szerezhesse be.

Ugyanott posztók a legtartósabb- és legolcsóbbtól egész a legfinomabb minőségig nagy választékban vannak raktáron.

Minták kivánatra ingyen.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy csomag Cozapert Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egy forman adható az ivó tudta nélkül

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér vagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejti mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőket mesélte:

„Igen én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Isten teljesen segitett rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom és kétségbeesés, szégyen, becstelenség és szegénység közepette éltem." De minek is meséltem volna el másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga akképen irányitsa és otthonát, gondterhes tűzhelyét örömpalotává tudja varázsolni?"

Coza a családok ezreit békitette ki ismét, sok sok ezer férfit a szégyen és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömérdek fiatal embert a jó utra, és szerencséjéhez segitett és sok embernek életét számos évvel meghosszabbitotta.

Az intézet mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak kik kivánják egy próba adagot dij és költségmentesen küld, hogy igy bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Ingyen próba 68. szám. Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. Levelek 25 fillér levelezőlapok 10 fillérre bérmentesitendők.

Coza institute

(Dept. 68.). 62 Chancery Lane.

London Anglia.

(Levelek 25 fill. levelezőlapok 10 fill. bérmentesitendők.)

XXV-ik magyar királyi

jótékonyczélu államsorsjáték.

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznu és jótékony czélokra fog fordittatni. Ezen sorsjáték 700. nyereménye van 365.000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 150.000 korona,

azután:

1	nyeremény	50.000	korona,
1	„	20.000	„
1	„	10.000	„
2	nyeremény a	5.000	„
8	„ „	2.000	„
10	„ „	1.000	„
20	„ „	500	„
50	„ „	100	„
100	„ „	50	„
1000	„ „	20	„
6600	„ „	10	„

Huzás visszavonhatlanul 1905. december 28-án.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytőzsdében és valtóüzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság

Óriási szerencse Gaedickenél!

Utólérhetetlen gyüjtödém szerencséje. II szen Magyarországon ugyszólván nincsen város, hol **Gaedicke** egy vagy több főnyereményt ne fizetett volna ki. Rövid időn belül a következő nyereményeket fizettem ki szerencsés vevőimnek:

A nagy jutalmat 602.000 koronát a 6255l. számra,

háromszor a nagy főnyereményt 400.000 koronát a 11119. számra,
400.000 „ „ 28916. „
400.000 „ „ 33464. „

háromszor a 100.000 továbbá a 70.000, négyszer 60.000 és igen sok 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és 10.000 koronás nyereményeket.

A legközelebbi XVII. sorsjátéknál, mely ujból

55.000 nyeremény és 110.000 sorsjegyből áll, 14 millió 459000 korona sorsoltatik ki.

Főnyeremény esetleg 1 millió korona.

Továbbá 1 nagy jutalom á 600000, 1 nyeremény á 400000, 1 á 200000, 2 á 100000, 1 á 90000, 2 á 80000, 1 á 70000, 2 á 60000, 50000, 40000, 5 á 30000, 3 á 25000, 8 á 20000, 8 á 15000, 36 á 10000, 67 á 5000 stb., stb.

Az eredeti sorsjegyek tervszerinti ára:

Egy nyolczad	Egy negyed	Egy fél	Egy egész sorsjegy
1.50	3.—	6.—	12.— koroua,

melyek az összeg előzetes beküldése avagy utánvéttel küldetnek szét. Hivatalos játéktervek, valamint postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

A november hó 23-iki huzáshoz kérem mielőbbi becses megrendelését hozzám juttatni.

GAEDICKE A. bankház Budapest, Kossuth-Lajos-utcza II. szám.

!!! Nyavalyatörés !!!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen ratott, ingyen és bérmentve kapható a **szabd. hattyu gyogyszertár** által **Majna Frankfurt.**

A vegyileg megvizsgált, ennélfogva hatásaiban az arcbőrre ártalmatlannak talált

Szőrvesztő

eltávolítja hölgyeknél az oly rút, kellemetlen arcszőrt gyökerestől, anélkül, hogy az arcbőrnek legkevesebb is ártana és az arcnak megadja az üdeséget, finomságot és simaságot. Ára 7 korona.

Vidéki megrendeléseket diskrétan utánvét mellett eszközöl

Schmidek I. Budapest, VII., Nyár-utcza 18.

Vaskereskedői butorzat igen czélszerü és csinos állványok, továbbá **irodai butorzat** igen csinos kivitelben, ügyvédi irodába is nagyon megtelelő, jutányos árban eladó Csepregben **Bognár Gyulánál.**

Sömör-betegek,

olyannok is, kik sehol sem találtak gyógyulást, kérjenek árjegyzéket és hiteles elismerőleveleket Osztrák-Magyarországról ingyen.

C. W. Rolle, gyógyszerész Altona-Bahrenfeld, Beethovenstr. 12.

Az elmult rendkivüli száraz nyár folyamán ismét a

Küküllőmenti

Első szőlőoltványtelep

Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 137. N.-Küküllőmegye

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta **5 millió liternyi vizzel** öntözte. Ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállit.

Képes arjegyzék számos elismerő levellel ingyen és bermentve.

Óriási SZERENCSE TÖRÖKNÉL!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **19 millió** koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a **2 legnagyobb nyereményt,** és pedig: kétszer a **600,000** koronás nagy jutalmat, a **400,000** koronás legnagyobb főnyereményt, továbbá 4 á 100,000, 3 á 90,000, 3 á 80,000, 3 á 70,000, 3 á 60,000, több 50,000, 40,000, 30,000 25,000, 20,000, 15,000, koronás és ezeken kivül számtalan 10,000, 5,000, 2000, 1000, 500 koronás és egyébb nagy nyereményt.

Ennéltogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdő, a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. A most kezdődő 17. magyar osztálysorsjátékban **110,000** sorsjegyre ismét **55,000** pénznyeremény jut és összesen **14 millió 459.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot!

Ez pénz szeppe varázs ja az életet. Talán megunni a férj a feleségét vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorajegy megvétele utánt e v főnyereményt nyel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen megtörténhet, hogy épp a egy szerencses véletlen folytán a neve melletti számot eltalálta, mely re egy nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	21[illegible]	Dezsö, Erzsébet	65875	Ivan, Jolán	2233	Ottó, Melánia	21451
Adalar, Agnes	3223	Eda, Rózsa	4043	Jakab, Jozsa	93322	Ödön, Narcisz	55177
Adolf, Aneta	22037	Elek, Etel	41799	János, Judith	85597	Pál, Kazi	2737
Azeston, Amália	60017	Elemér, Flóra	107278	Jenő, Juliska	54895	Peter, Olga	51515
Aisdar, Anna	41777	Emil, Franciska	32443	József, Karolin	17539	Pista, Paula	101969
Albert, Anatolia	74366	Endre, Frida	92777	Kálmán, Katinka	63775	Richard, Pelagia	84[illegible]5
Alfréd, Apollonia	20292	Ernő, Genoveva	52551	Károly, Katalin	48741	Robert, Petronella	70787
Ákos, Aranka	101001	Ferenc, Gertrud	1211[illegible]	Rudolf, Klára	66344	Rudolf, Piroska	12538
Ambrus, Berta	50901	Fritzes, Gabriella	93989	Kristóf, Kletüd	7279	Salamon, Regina	65827
András, Blanka	85266	Fülöp, Gizella	60037	Lajos, Bernelia	109707	Sarra, Rózsika	17715
Antal, Borbala	2892	Gábor, Hedvig	20799	László, Krisztina	50919	Sándor, Rozalia	88107
Árszéd, Barbara	90872	Gaspar, Boldizsár	79747	Leó, Kunigunda	9[illegible]	Simon, Sára	107397
Árpád, Betti	82417	Gergely, Henriett	51631	Lipót, Laura	21624	Tamás, Sarolta	48564
Arthur, Balta	105317	Géza, Hermina	38997	Lőrinc, Lenke	66022	Tibor, Szeren[illegible]	74377
Aurél, Brigitta	13223	Gusztáv, Hilda	2736	Manó, Leonia	6270	Thamar, Thusnelda	2727
Attila, Cecilia	52833	György, Ibolyka	55487	Mar[illegible]na, Lidia	81484	Tivadar, Teresa	84950
Balázs, Cornelia	71897	Gyula, Ilonka	35375	Márton, Lina	95297	Tobias, Teresa	55477
Balint, Béla	24034	Henrik, Ilona	24417	Mátyás, Ludmilla	5297[illegible]	Vendel, Valéria	29005
Bertram, Berettyr	9001	Hermann, Ilma	92792	Mihály, Lujza	24292	Viktor, Veronika	101011
Béla, Cecilia	88277	Hugo, Ilka	46455	Miklós, Kagdolna	65146	Vilmos, Viktória	50005
Benedek, Emma	109855	Ignác, Irén	12115	Mózes, Malvin	485[illegible]2	Vince, Vilma	12418
Bernát, Emma	51377	Illés, Irma	45273	Nér, Margit	12907	Zoltán, Zsófia	65065
Dániel, Brunszlia	101911	Imre, Izabella	109333	Sándor, Maria	109659	Zsigmond, Jozsefin	5467[illegible]
David, Eva	15864	István, Janka	27174	Orsan, Martha	36781		
Donen, Evelin	92157	Izidor, Johanna	53077	Oszkár, Matild	67197		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona. Továbbá 1 jutalom 600,000, 1 nyer. 400,000, 200,000, 2 á 100,000, 1 á 90,000 2 á 80,000, 1 á 70,000, 2 á 60,000, 1 á 50,000, 40,000, 5 á 30,000, 3 á 25,000, 8 á 20,000, 8 á 15,000, 36 á 10,000 és még sok egyébb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerü árai:
1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 „ „ „ 3.— „ „ 6.—; 1/1 „ „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket **utánvéttel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük.
Hivatalos terveket díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi november hó 6-ig bizalommal hozzánk beküldeni, miután e szerencseszámok gyorsan elfogynak.

TÖRÖK A. és Tsa

BANKHÁZA BUDAPEST.
Sürgönycím: Törökék, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete. Főárudánk o.-sorsjáték-üzletei:

Közpt: **Teréz-körut 46/a** I.fiók: **Váczi-körut 4/a** II.fiók: **Muzeum-körut 11/a** III. fiók: **Erzsébet-körut 51/a**

Üzlet-átvétel.

Ezennel van szerencsém Kőszeg város és környéke n. é. közönségének becses tudomására hozni, hogy f. é. **november hó 1-én** a várkerületen 480. szám a'att levő, eddig atyám tulajdonát képező

sütődét

átvettem és azt ezentul saját nevem alatt tovább fogom folytatni.

Főtörekvésem az lesz, hogy t. vevőimnek kitünő

fehér és fekete kenyérrel,

valamint izletes **süteménynyel** szolgáljak. Egyszersmint bátorkodom megjegyezni, hogy nálam mindig friss **burgonyakenyér** is lesz kapható.

Köszönve az eddig irántam tunusitott b. bizalmukat, kérem ezt részemre uj üzletemben is fenntartani.

Teljes tisztelettel

Weinberger Gusztáv,
sütőmester.

Japáni

Chrisanthemumokat

szállit a legszebb és legujabb fajokban

Mühle Árpád

kertészeti telepe
Temesvárott, Árpádtelep.

Arjegyzék ingyen és bermentesitve.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.